

۱۴۶۷۷/۱۹

۹۶،۳،۷

درمان اختلال در خواندن

به نام خدا

مازها و شکل‌های خواندنی (۱)

پرورش و تقویت مهارت خواندن

مؤلف: بتول راد

با مقدمه و نظارت تخصصی دکتر مصطفی تبریزی

سرشناسه	: راد، بتول، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: مازها و شکل‌های خواندنی (۱): پرورش و تقویت مهارت خواندن / مولف بتول راد؛ با مقدمه و نظارت تخصصی دکتر مصطفی تهریزی؛ تایپ و طراحی گرافیک فرهنگ.
مشخصات نشر	: تهران: آوای هانا، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص: مصور (رنگی)؛ ۱۲×۱۷ س.م.
شابک	: 978-600-96501-7-0
وضعیت فیزیکی	: فیپا
موضوع	: سرگرمی‌ها
موضوع	: Amusements
موضوع	: کودکان — هوش آزمایی
موضوع	: -- Intelligence testiongChildren
شناسه افزوده	: تهریزی، مصطفی
شناسه افزوده	: گروه گرافیک فرهنگ
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۱۴۰۰

مازها و شکل‌های خواندنی

تألیف بتول راد

با مقدمه و نظارت تخصصی دکتر مصطفی تهریزی
تایپ و طراحی: گرافیک فرهنگ (قدم زاده ۲۵۰ ۴۷ ۴۷ ۹۱۵)
چاپ اول ۱۳۹۶، شمارگان ۲۰۰۰، چاپ رامین
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۵۰۱-۷-۰

«تمام حقوق برای انتشارات آوای هانا محفوظ است»
نشانی: تهران، خیابان ستارخان، پل یادگار امام، بازار سنتی،
فاز ۱، شماره ۱/۱۱۸ تلفن: ۴۴۲۴۶۷۱۵-۷

قیمت ۱۸۰۰۰ تومان

مقدمه

یکی از تفاوت‌ها و امتیازات آدمی بر سایر جانداران، استعداد یادگیری اوست. وقتی متولد می‌شویم به جز بازتاب‌های نخاعی، قادر به ادراک و فعالیت‌های دیگری نیستیم. در فرایند رشد مغز و تعامل با محیط، اندک اندک چیزهای بیشتری یاد می‌گیریم و تداوم یادگیری‌ها منجر به خلق تمدن و فرهنگ می‌شود.

بر ارگانیسم ما، موجب فعال شدن گیرنده‌های عصبی می‌شود. و گیرنده‌های عصبی با شاخک‌هایی که به دندریت موسوم است، محرک‌های محیطی را جذب و توسط آکسون‌ها به مسیرهای چندانگانه یادگیری انتقال می‌دهد و سرانجام یاخته‌های مغز موفق به ادراک می‌شود. به هر اندازه تنوع و کیفیت محرک‌های محیطی بالا باشد، مغز از توان یادگیری بیشتری برخوردار می‌شود. به همین مثال کودکی که تا زمان ورود به دبستان در معرض محرک‌های بیشتری قرار گرفته باشد، نسبت به کودک همسانی که محرک‌های زیادی دریافت نکرده است، در درس‌های آموزشی و مهارت‌های زندگی، از توفیق بسیار بیشتری برخوردار خواهد بود.

محرک‌های محیطی، داده‌ای را می‌دارند و هر کدام یک یا چند مسیر ادراکی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، رنگ‌ها، شکل‌ها، اندازه‌ها، صداها، لمس‌ها، چشیدن‌ها و ... همه موجب تحریک گیرنده‌های عصبی شده و اگر این تحریک‌ها به اندازه‌ی کافی تکرار شود، مسیرهای ادراکی از سهولت بیشتری برای انتقال به مخز و ادراک توسط مغز، برخوردار می‌شود. تصور کنید در بیابانی از نقطه‌ی الف به نقطه‌ی ب می‌روید. ابتدا در عبورتان هموار نیست و گام‌هایتان با مکث و کندی و زحمت بیشتری حرکت می‌کنید، اما اگر از راه را بارها و بارها طی کنید، راه صافتر شده و با سهولت بیشتری پیموده می‌شود. کودکان با تجربه‌ها و تمرین‌های متنوعی زندگی می‌کنند و آن تجربه‌ها را به اندازه‌ی کافی تکرار می‌کنند، ما نیز یادگیری‌شان را سهل کرده و خیلی زودتر یاد می‌گیرند.

نکته‌ی قابل توجه این است که مغز ما در هر کدام از سنین رشد، امکان باروری بیشتری دارد و اگر محرک‌های محیطی متناسب سن آمادگی مغز ارائه شوند، به نتایج بهتری دست خواهیم یافت.

بنابراین زیربنای موفقیت‌های تحصیلی در مدرسه و همچنین موفقیت در کسب مهارت‌های زندگی، تحت تأثیر تجربه‌های مربوط به دوران‌های رشد است.

حال پرسش این است که آیا تمام محرک‌های محیطی به یک اندازه به مغز انتقال می‌یابد؟ پاسخ به این پرسش منفی است. زیرا سیستم لیمبیک مغز که مرکز هیجان‌های ما (همچون شادی، غم، عشق و نفرت) است، مثل یک گلوگاه بر سر راه انتقال‌های سیستم عصبی قرار گرفته و آن‌چه را خوشایندش باشد به راحتی به سوی مغز عبور می‌دهد و چنان‌چه ناخوشایند باشد بر سر راه شغ‌تراشی و فیلترگذاری می‌کند و مغز از دریافت محرک‌ها باز می‌ماند. اگر سیستم لیمبیک نسبت به پدیده‌ای که می‌خواهد یاد گرفته شود، صددرصد هیجان منفی داشته باشد، سد علمی در برابر آن ایجاد می‌کند و مغز را به کلی از ادراک باز می‌دارد. نمونه‌ی این موضوع کسانی هستند که آن‌چنان از مرگ ناگهانی یکی از عزیزان‌شان دچار هیجان منفی شده‌اند که نمی‌توانند مرگ او را بپذیرند و آن را انکار می‌کنند.

در این موارد روان‌شناسان با سوگ‌درمانی سعی می‌کنند مسیر ادراک را باز کنند و فرد مرگ عزیزش را درک کند و بپذیرد. بنابراین در مورد کودکان باید تجربه‌های محیطی ویژه‌ای را انتخاب کرد که نسبت به آن، هیجان مثبت بیشتری دارند. استفاده از شکل‌ها، صداها و رنگ‌های جذاب و زیبا موجب سهولت یادگیری می‌شود.

کتابی که پیش‌رو دارید، حاوی تمرین‌های مفیدی است که می‌تواند علاقه‌ی کودکان را جلب کند و با توجه به حیطه‌های مختلف تمرین‌ها، بخش‌های متعددی از مغز، تحریک شده و در فرایند انجام تمرین‌ها، دندریت‌های یاخته‌های مغز، افزایش می‌یابد و برای ادراک دیگر موضوعات یادگیری، توانمندی بیشتری پیدا می‌کنند. توفیق بیشتر در آموختن این کتاب را از خداوند بزرگ آرزو می‌کنم.

دکتر مصطفی آبرینی

عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

